

השקפה צעירה

עלון מספר 3

מבית קהילת "חזון הדור הצעיר" (ע"ד)

מסיני בא... הרב פרופ' חביב יצחק

"זאת חקת התורה" ידוע שמושג חוקה מתייחס למצוות שאין להן הסבר הגיוני, כפי שמסביר הרמבם בסיום הלכות מעילה, שהמצוות מתחלקות לכאלה שגם הגויים בהגיון אנושי היו יכולים לחוקק, כגון כבוד את הוריהם או לא תרצח, ולמצוות שאין להגיון האנושי גישה מיידית אליהן, והן בפרוש תוצר של גזרת עליון, כגון המקוה והלכות טהרה. והמושג חוקה מופיע בתורה, שמרמז לכך שמתווה זו היא הקיצונית בחסרות ההסבר. עיקר האמונה הוא שגם מצוות המיוחדות להגיון אנושי, כגון לא תרצח, מתבקשות מאתנו כציווי עליון ללא הגיון, גזרת מלך. בכל זאת, מצות פרה אדומה כה שתומה שאפילו שלמה המלך, שהתנך מעיד שלא היה כמותו בחכמה באדם, אומר על פרה אדומה "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני". ועיקר התמה הוא על הסתירה בין הטהרה לה מיעדת הפרה, לבין הטומאה שהיא עצמה משרה על אדם טהור שנוגע בה. והסברנו בשנה שעברה שהדבר דומה לתרופה מודרנית, שאינה בריאה לבריאים, אבל בריאה לחולים ממחלה מסויימת. ויש כאן גם למוד לעם ישראל, שעל מנת לפתור בעית העניים, עלינו כולנו לקחת על עצמנו מעט עוני, וכדי לפתור את בעית החטופים, כולנו מסתכנים מעט בשלומנו עקב הסכון לטילים והסלמה. וכך אם כל ישראל ערבים זה לזה, אומרת התורה בפרשת פרה, שעל האדם להכין עצמו "לכללך את ידיו" כדי לעזור לחברו בצרה. וגם הסברנו שכל עבודת הקורבנות והקרבנות בעלי חיים שנעשית מחוץ לחצר בית המקדש מטמאה את עושיה, כמו הזורק את השעיר המשתלח, או השורף את הקורבנות הנתנים בפנים. ואם כן מה כל כך חוקתי, ז"א לא מוסבר בפרה אדומה?

ומסביר החתם סופר שמראה הפסוק כמה אהב הקב"ה את ישראל, שבאמת יש סיבה פשוטה למה פרה אדומה, כמו שאומרים חז"ל "תבוא האמא (פרה אדומה) ותנקה את שעשה הבן (עגל הזהב)". והקשר בין פרה אדומה לעגל הזהב הוא המוות. שכשאמרנו בני "נעשה ונשמע" עבר המוות מן העולם, והיו בני נצחיים עד שחטאו, ולכן פרה אדומה הבאה לטהר מטומאת המוות היא תקון לחטא העגל. כמו שמצאנו בהרבה מקרים שהתקון בא אחרי החטא, כמו שנאמר בפרקי אבות רשימה של דברים שנבראו בין השמשות ביום ששי לבריאה, שאלו הדברים כולם תקון לחטא אדם הראשון, כמו פי הארץ שבלעה את קרח, שלשון הרע של הצדיק הגיע כל כך עמוק בחומר הבריאה שאפילו לארץ יש פה כשמגיעים לעבירה זו. ואם

כן יש סיבה ברורה למצות פרה אדומה, אבל התורה מציגה את מצות פרה אדומה כאילו אין לה הסבר, שזה משמעות המילה 'חקת'. ומכאן אנחנו למדים כמה יהודי צריך להזהר מלהשפיל את חברו. שיש בדבר תלי תילים של הלכות אין בבית המשפט ובבית המקדש חס הקב"ה על כבודו של האדם. כמו שהחטאת היא כבשה, והאשם איל, ושלמים יכולים להיות מהכבשים, כך שכשרואה יהודי כהן מקריב כבש, לא ידע אם זה זכר בעבור אשם, או נקבה בעבור חטאת, כדי שלא יובך היהודי המביא את הקרבן. ובדורנו גבר הלצון והצחקו שעקרו עלבון אחרים, ולכן צריך יהודי להזהר מעלבון לאחרים יותר מכיון שכח התקשורת גבר בהרבה, כמו שראה ברוח קודשו החפץ חיים, שבדורנו מגיעים בני אדם להתאבדות בגלל עלבון בכלים החברתיים, כמו פייסבוק וסקייף. ואולי גם זה הסבר למשפט חז"ל "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם" שלכאורה במלחמות התורה אנחנו רואים את ההיפך, אבל לעומת זאת אומרים חז"ל שאף על פי שבין בית שמאי ובין בית הלל רבו המחלוקות, אלו מטמאים ואלו מטהרים, אפילו בעריות, לא נמנעו להתחתן זה בזה. וזו תכונה מיוחדת של בני"ש שלנו עינינו אנו רואים את הסונים והשיעים בערבים שוחטים זה בזה באכזריות, ואלו בין יהודים דורשת התורה שגם אם לא נסכים זה עם זה, שננהג זה בזה בכבוד, ונזהר מהעלבון. עד כדי כך שאם עלב אדם בחברו, ספק אם זו אונאת דברים שיש לה השבון, וניתן לעשות תשובה על עבירה כזו!

ולכן המסקנה היא שהקורא את תורתנו בפרשה זו עליו לקבל על עצמו להזהר בכבוד ישראל כמו שנהג הקב"ה בתורה, וממילא נזרו את ביאת משיח צדקינו ושלום על ישראל בב"א.

גם את/ה יכולים להיות שותפים

למצווה בניית מקווה לטבילת כלים

המקווה יוקם אי"ה במקום מרכזי בחצור לציבור הרחב

ניתן לתרום ולהקדיש את המקווה או חלקו לרפואה שלמה או להבדיל לע"נ יקירכם

זכות מצווה זו תעמוד לכם ולב"ב עד עולם

לפרטים מיכאל דאודי 0525241675

יום שישי
 ב' תמוז ה'תשע"ו (9.7.16)

הצטרפו אלינו!

תוכניות חינוכיות לילדים ונוער • גמ"ח "רק בשמחות" - השאלת ציוד לשמחות ולבית האבל • גמ"ח "לבריאות" השאלת ציוד רפואי וסיעודי • מרכז להפצת ערכי היהדות • חלוקת מצרכי מזון • ערבי תרבות • בית מדרש יוצר לדתיים ולחילוניים • מרכז התנדבות קהילתי • מרכז הדרכה • חוגי ילדים

מה בפנים?

בן ה
 ט כ מע

ט
 פ ח פ

ט ג זל טט
 זבסו פ פ ע

זו עב
 טז ופא על

טטגלס טג ב
 סלט כרוב חמצויות

פ פ מערפ
 בס פ

זמנית	נצחית
סכום	סכום
2, 3, *	19:21, *

פתגם חסידי

הרב ישראל ניסן מור יוסף

"התורה מעוררת רחמים"

כאשר יהודי מגיע בערב לביתו, כשהוא עייף ויגע מעבודת יומו - שרוף מן השמש או קפוא מן הקור - ושומר על שיעורו, אזי התורה הקדושה בעצמה מעוררת רחמים עליו ועל בני ביתו. (מתוך ספר ליקוטי דיבורים א' עמ' 126)

ממטעמי המטבח

יפית כהן

3 כפות חומץ

200 גרם חמוציות

1/4 כפית שטוחה מלח דק

100 גרם שקדים מולבנים

טעדה

חצי כרוב בינוני

1/3 כוס שמן

4 גבעולים של בצל ירוק

ז ז דה פ פ וב
ז ח פ כ ז
ז דה פ ט ט ט ט ט ט ט ט
ז ט פ פ ט ז ט פ ט ט דף

מבט לעומק

הרב מנחם סוכות

זבסו פ פ ע

האם השירה הנפלאה הזו שפורצת מלבם של ישראל היא על הסיפוק הגשמי של המים בלבד? מכל מאורעות המדבר, מדוע רק כריית באר היא שמביאה לשירה הזו? מי הם ה"שרים" ו"נדיבי העם" שחפרו וכרו את הבאר?

הזוהר הקדוש שואל: מהו ההבדל בין שני המושגים, בין "א פ ב פ ע" אָשֶׁר צִוָּה ה'" המוזכרת בפרשתנו. לבין "א פ ע" אָשֶׁר שָׁם מָשָׁה, לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

אנחנו יודעים שהתורה נחלקת לשניים, לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה. בתפיסה הפשוטה התורה שבעל פה היא כול אותם דברים שמתחדשים בתורה מכוח שכלנו. ההלכות הנלמדות מתוך התורה שבכתב, הדרשות, ההסברים. ישנם אפילו חלקים שחודשו מכוח הרעיון התורני. אבל כאן, פחות או יותר, זה נגמר. האמת היא שתורה שבעל פה היא הרבה מעבר לכך. המשמעות העמוקה של תורה שבע"פ היא שניתנה לנו יכולת למצוא את התורה מתוך העולם. לא רק בשכלנו הגשמי, אלא בכל מעשה ובכל תנועה.

כשאדם מנסה לכוון את מעשיו, לחפש בכל דבר את רצון ה', את המטרה לשמה נברא ולשמו הגיע אליו אותו הדבר. הלימוד הזה, התורה הזו, נחקקת בלבנו. זאת כבר אינה "פ ע" שמונחת לפנינו "לפני בני ישראל" ומאירה לנו ממקומה. זאת כבר ב"ס פ" התורה שנחקקת עמוק בתוכנו.

הגמרא מספרת לנו על גדולתם של החסידים הראשונים, "דורות הראשונים, עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי. זו וזו נתקיימה בידן". לא מדובר כאן רק על שעות לימוד מול שעות עבודה. אותם החסידים ידעו מה העיקר ומה הטפל. הם לא עסקו במלאכתן ורק דאגו ש"יסתדר" עם התורה, עם רצון ה'. להיפך, הם הבינו שאותה המלאכה שהגיעה לידם, באה ללמד אותם משהו, לשם כך היא נוצרה. הם הבינו שהמלאכה אינה יותר מאמצעי, מכלי ארעי, לעומת המטרה הקדושה שמסתתרת בה. לעומת התורה שתיחקק בהם לכשיעשו את מלאכתם בצורה מבוררת. ואז, זו וזו נתקיימה בידם, המלאכה נעשתה והתורה נחקקה.

כשעם ישראל מגלה את הקדושה העצומה המוסתרת בכל מעשה גשמי, הם שרים. באר חפרו שרים, כל העבודה היא לחפור, לחפש נכון את המים הטמונים בעמקי העפר. והמים האלו "במחוקק", נחקקים כל כך עמוק בתוכנו.

מעתה ניתן להבין יותר לעומק את דברי הנביא "שאו מרום עיניכם וראו ס' ברא", "החכם עיניו בראשו, הוא מסתכל על הראשית, על ההתחלה, על המטרה לשמה נבראו כל הדברים. כל אותם "אלה", המציאויות שנפרדות כל כך ונראות ממש לא קשורות לקדושה. כולם נבראו על ידי "מי", על ידי הבורא המסתתר, שכל כוונתו הוא שנזכור לחפש אותו ושעל ידי כל מקום בו נגלה אותו, כל פעם שנגלה אותו, תיחקק בנו אותה הדרך, אותה התורה.

(מבוסס על תורתו של השפת אמת)